

Arbeidsrisico's en arbeidswelzijn (B001747)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 4.0 **Studietijd 120 u** **Contacturen** 30.0u

Aanbodsessies in academiejaar 2022-2023

A (semester 2) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2022-2023

De Becker, Alexander RE23 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2022-2023

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting rechten)	4	A
Master of Laws in de rechten	4	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Welzijn op het werk, tijd- en plaatsafhankelijk werken, telewerk, sociale grondrechten, COVID-19, ontslagbescherming, (zelf)reflectie, psychosociale risico's, preventie en bescherming van werknemers

Situering

Het opleidingsonderdeel bouwt voort op de kennis opgedaan in Arbeidsrecht en Socialezekerheidsrecht (3de Bachelor). Het doel ervan is de student in staat te stellen zijn/haar basiskennis van het individueel arbeidsrecht en de sociale bescherming uit te diepen, i.e. hem/haar een grondige wetenschappelijke kennis bij te brengen van het nationale en internationale sociale recht

Inhoud

De student wordt op een dynamische en interactieve manier vertrouwd gemaakt met de juridische achtergrond en onderbouw van de regelgeving rond arbeidsveiligheid en -welzijn binnen het arbeidsrecht. De kennis die in de Bachelor reeds werd opgedaan door de student wordt kritisch en topicmatig verder uitgediept door middel van casussen en opdrachten.

Komen aan bod: (o.a.), de welzijnswetgeving in de ruimste zin van het woord, arbeidsongeval, de impact van COVID-19 op de arbeidsrelatie, de actoren en organen verantwoordelijk voor welzijn op het werk op de verschillende niveaus, arbeidstijd en -duur, levenslang leren

In de mate van het mogelijke wordt er een link gelegd met actuele discussies en knelpunten en wordt er aan rechtsvergelijking gedaan, waardoor de student de rol van arbeidswetgeving kan plaatsen in niet enkel de (intern)nationale samenleving en economie, maar ook in het bedrijfsleven. De grenzen van de juridische realiteit worden opgezocht, waardoor sociaal recht in een interdisciplinair perspectief over de faculteitsgrenzen heen wordt geplaatst, meer bepaald door o.a. een psychosociaal wetenschappelijke invalshoek mee te geven.

Tevens wordt er tijdens de cursus minstens één gastcollege georganiseerd met mensen uit de praktijk (preventieadviseur, sociale inspectie,...) die toelichting geven bij een aantal actuele problemen.

Begincompetenties

- **Kennis:** algemene kennis van het Belgisch arbeidsrecht en socialezekerheidsrecht
- **Vaardigheden:** vermogen tot zelfstandig juridisch onderzoek rond gegeven

Eindcompetenties

- 1 Algemene beheersing hebben van en inzicht hebben in het Belgisch arbeidsrecht als rechtsdomein binnen de Belgische rechtsorde en als kader van het ondernemingsgebeuren en meer bepaald met betrekking tot de volgende domeinen: sociale grondrechten, de (inter)nationale welzijnsregelgeving, de organen in het desbetreffende gebied en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie.
- 2 Grondige parate kennis hebben van belangrijke deelgebieden zoals het arbeidstijd en –duur, welzijnswetgeving, regelgeving rond tijd- en plaatsonafhankelijk werken, de impact van COVID-19 op de arbeidsrelatie en de juridische vertaling ervan op het personeelsbeleid
- 3 Praktische juridische problemen of situaties duiden op hun relevante arbeidsrechtelijke dimensie
- 4 De sociaalrechtelijke dimensie van een dossier bevattelijk voorstellen en praktisch oplossen op een verantwoorde juridische manier
- 5 Essentiële documenten van het personeelsbeleid opstellen, op juridische merites evalueren of redigeren, zoals een arbeidsreglement, een privacy reglement e.d
- 6 Concrete arbeids- en socialezekerheidsrechtelijke vragen schriftelijk analyseren en in een (beknopt) advies aan leken en experts duiden
- 7 De voor- en nadelen en potentiële slaagkansen van een gerechtelijke procedure correct inschatten en daarover correct communiceren met confraters/tegenpartijen, rechtbanken en cliënten
- 8 Historische en actuele ontwikkelingen – zoals COVID- 19- in het arbeidsrecht kritisch benaderen
- 9 Het sociaal recht plaatsen in een groter maatschappelijk geheel en begrijpen dat het recht onvolmaakt is en ondersteuning nodig heeft uit de andere alfawetenschappen, meer specifiek de (psycho)sociologie
- 10 Zelfstandig en in team onderzoek organiseren en uitvoeren
- 11 Juridische bronnen en andere relevante bronnen vinden, naar waarde schatten, analyseren en hoofdzaken van bijzaken onderscheiden
- 12 Zelfstandig en in team kritisch inzichten aanwenden om op een creatieve en originele manier een standpunt te argumenteren en verdedigen
- 13 Zelfstandig en in team schriftelijk rapporteren van relevante en samenhangende juridische argumentaties
- 14 Getuigen van een actieve interesse in het wetenschappelijke onderzoek, de beleidsvragen en de actualiteit binnen dit vakdomein
- 15 Inzicht vertonen in groepsdynamica en reflecteren over zichzelf en anderen

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Omwille van COVID19 kunnen gewijzigde werkvormen uitgerold worden indien dit noodzakelijk blijkt.

Alle werkvormen hebben als doel om de wetenschappelijke competenties en inhoudelijke kennis over het vakgebied te evalueren, maar ook om de schriftelijke en mondelinge communicatieve vaardigheden van de student te verfijnen. Iedere thematische uitdieping start met een reeks van hoor- en responsiecolleges (met eventueel enkele gastsprekers) die de studenten inleiden in het specifieke topic. Een verdere verdieping vindt plaats door middel van opdrachten.

De verdieping in de materie zal in drie clusters gebeuren.

Een eerste cluster bevat **een algemene kennismaking en uitdieping van de brede basis van welzijn op het werk** (zowel internationaal als nationaal) met een bijzondere focus op de psychosociale risico's.

Tijdens enkele hoorcolleges worden de algemene toepasselijke regelgeving en relevante tendensen in de rechtspraak m.b.t. welzijn op het werk uiteenzet. Er zal daarenboven een speciale focus rusten op de psychosociale risico's en meer

specifiek op de o.a. de thema's pesten op het werk, stress, burn-out, bore-out en technostress.

Op basis van deze colleges zal de student overgaan tot het indienen van een schriftelijke juridische analyse van een casus, waarop een medestudent feedback (peer-evaluatie) zal geven.

Daarna zal er een psychosociale duiding plaatsvinden, waaraan enkele reflectie-opdrachten worden gekoppeld, dewelke tijdens een responsiecollege klassikaal worden besproken. Deze interdisciplinaire duiding wordt verder uitgediept in enkele colleges rond welzijn vanuit een psychosociale invalshoek, waarbij er o.a. oog is voor het belang van dit interdisciplinair denken, de verschillende mens- en maatschappijbeelden, maatschappelijke noden, definities van relevante begrippen (burn-out, stress, psychische problemen, Common Mental Health Disorders, de 5 A's...), verklaringsmodellen en de evidence base van psychosociale risico's.

De student zal op basis van take-aways uit deze colleges een reflectie maken op zijn of haar juridisch advies en dit aanpassen op basis van deze geformuleerde take-aways.

Om zowel de juridische als de psychosociale reflecties goed te laten verlopen en de student hierin maximaal te ondersteunen zal er ook les worden gegeven rond groepsdynamica en interviewtechnieken.

De tweede cluster behandelt **tijd- en plaatsonafhankelijk werken**. De (in) flexibiliteit van arbeidstijd- en arbeidsduur en het aspect levenslang leren komen hier aan bod. Aan deze cluster zal een opdracht worden gekoppeld om verschillende sociaalrechtelijke documenten uit de onderneming te gaan reviewen op hun juridische correctheid en volledigheid – met een specifieke focus op welzijn – en een advies op maat uit te werken voor de desbetreffende werkgever. Deze opdracht kan gekoppeld worden aan een bedrijfsbezoek.

De derde cluster zal een hoorcollege bevatten rond de **impact van COVID-19** op de arbeidsrelatie. Deze cluster wordt afgesloten met een opdracht.

Gedurende de clusters zal minstens één gastcollege worden gegeven door een expert in één van de bovenstaande materies om de praktijk maximaal met de theorie te kunnen koppelen.

Leermateriaal

- Presentaties worden via Ufora op voorhand ter beschikking gesteld.
- Cases worden door de lesgever gemaakt en worden net zoals de bijhorende documentatie (capita selecta) gratis ter beschikking gesteld op Ufora

Referenties

- W. VAN EECKHOUTTE, A. DE BECKER, F. CLAUS, I. HEIRBAUT en L. NISSEN, *Handboek Belgisch Arbeidsrecht*, periodiek bijgewerkt uitgegeven in de facultaire publicatiereeks Gandaius (forthcoming)
- P. HUMBLET, A. DE BECKER en I. DE WILDE e.a. *Synopsis van het Belgische arbeidsrecht*, Intersentia, laatste editie.
- A. VAN REGENMORTEL (red.), *Handboek welzijn op het werk: juridische aspecten*, Brugge, Die Keure, 2019, 456 p.
- K. REYNIERS, A. VAN REGENMORTEL (red.), *COVID-19 en welzijn op het werk*, Brugge, Die Keure, 2021, 173 p.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Studenten dragen de verantwoordelijkheid voor zelfstudie ter voorbereiding van de groepsdiscussie en worden daarvoor begeleid door de instructies in de casussen.
- Bijzondere activiteiten zoals lezingen, expertpanels krijgen specifieke coaching.
- De studenten kunnen voor en na het college vragen stellen aan de docent of kunnen via e-mail de assistent contacteren bij (verdere) vragen.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Simulatie, Vaardigheidstest, Verslag, Participatie, Portfolio, Peer-evaluatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Studenten worden beoordeeld op basis van schriftelijke en mondelinge deelname aan de groepsdiscussies, mondelinge presentaties, rollenspel, presentatie actualiteit

Eindscoreberekening

Niet-periodegebonden evaluatie (100%) aan de hand van:

- Cluster Welzijn op het werk (10/20)
- Opdracht tijd- en plaatsonafhankelijk werken (8/20)
- Opdracht COVID-19 (2/20)

Studenten die niet aan alle evaluaties deelnemen zullen als niet geslaagd (maximum 9/20) worden verklaard voor dit opleidingsonderdeel.

Behaalde deelscores (de student is geslaagd voor de betrokken deelscore(s)) worden automatisch overgedragen naar de tweede examenkans. Voor de deelscores die niet werden behaald (de student is niet geslaagd voor de betrokken deelscore(s)), kan de student een vervangende taak maken in de tweede examenkans.

Faciliteiten voor werkstudenten

Gelieve contact op te nemen met de docent per mail aan sociaal.recht@ugent.be